

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej v právnej veci navrhovateľa: **Q. T. T.**, štátny príslušník Vietnamskej socialistickej republiky, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-269-13/PO-Ž-2008 zo dňa 24. júna 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 30/2008-40 zo dňa 6. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 30/2008-40 zo dňa 6. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-269-13/PO-Ž-2008 zo dňa 24. júna 2008, ktorým odporca rozhodol o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle). Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľa a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ po prvý raz požiadal o udelenie azylu dňa 24.10.2005, pričom ako dôvod svojej žiadosti o udelenie azylu uviedol politickú a ekonomickú situáciu v krajine pôvodu. Odporca svojím rozhodnutím č.p. MU-2391/PO-Ž/2005 zo dňa 23.11.2005 zamietol túto žiadosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle. Odvolaniu navrhovateľa proti vyššie uvedenému rozhodnutiu Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 4 Saz 19/2005 zo dňa 26.09.2006 nevyhovel a rozhodnutie Migračného úradu potvrdil. Po jeho následnom odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č.k. 5 Sž-o-KS 153/2006 zo dňa 13.12.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.03.2008 rozsudok Krajského súdu v Košiciach potvrdil. Zároveň v dôvodoch napadnutého rozsudku poukázal na to, že hlavným dôvodom žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu bola nepriaznivá ekonomická situácia, kvôli ktorej krajinu pôvodu Vietnam navrhovateľ opustil, aby zabezpečil sebe a svojej rodine v krajine pôvodu lepšie životné podmienky.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd neprihliadol na vážnosť politickej situácie vo Vietname, pričom vzhľadom na uvedené sa navrhovateľ obáva prenasledovania z dôvodu, že požiadal o politický azyl v inej krajine a tým nepriamo nesúhlasil s politikou režimu a stal sa nepohodlnou osobou. Dodal, že žiadosťou o azyl v Slovenskej republike by sa neudelením azylu dostal do pozície človeka, ktorý sa nechcel vrátiť do vlasti dobrovoľne, a preto by sa dostal do skupiny občanov, ktorí nesúhlasia s vládou ideológiou. Osoby, ktoré nepodporujú politickú moc a správajú sa ako porušovatelia tejto moci, sú po politickej a ekonomickej stránke izolované a vytláčané zo spoločenského života, čo by navrhovateľovi hrozilo pri návrate do vlasti.

Navrhovateľ zároveň súdu vyčítal, že nevenoval náležitú pozornosť výroku administratívneho vyhostenia cudzinca do štátu, kde by bola ohrozená jeho bezpečnosť, čo nepochybne vo Vietname doposiaľ trvá. Namietal tiež, že Krajský súd sa pri posudzovaní žiadosti opieral o informácie a správy o krajine pôvodu neumožňujúce komplexne posúdiť žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu. Pripomenul, že je veriacim a vyjadril svoje obavy z prenasledovania pri vyhostení do vlasti. Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval argumenty, prečo zamietol žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ v odvolaní voči napadnutému rozsudku nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by opodstatnili jeho tvrdenia, pričom v jeho prípade všetky iné dôvody na udelenie azylu ako ekonomické, možno označiť za dôvody účelové. Dodal, že je dôvodné domnievať sa, že svojou opakovanou žiadosťou o udelenie azylu sa snažil iba odvrátiť hrozbu svojho vyhostenia z územia Slovenskej republiky a návratu do Vietnamu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez

nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1. júla 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného do 30.11.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. Ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu zakladá na iných dôvodoch ako dôvody uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, najmä na dôvodoch ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správy Úradu pre demokraciu, ľudské práva a prácu Ministerstva zahraničných vecí USA zo 6.3.2007 a z 11.2.2008), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľ nielenže nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdil.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 09.06.2008 navrhovateľ uviedol, že ohľadom dôvodu jeho žiadosti o azyl sa pridržiava v plnej miere všetkých dôvodov tak, ako ich uviedol vo svojom predchádzajúcom konaní. O azyl na Slovensku žiada z ekonomických dôvodov, nakoľko v krajine pôvodu nemal prácu a dostatok finančných prostriedkov na živobytie.

Na otázku, či mal aj iné dôvody na odchod z krajiny pôvodu uviedol, že iné dôvody nemal a jediným konkrétnym dôvodom bola nepriaznivá ekonomická situácia vo Vietname. Do styku s políciou, armádou alebo inými zložkami štátu osobne neprišiel a nikdy nebol nimi prenasledovaný.

Na otázku, čoho sa obáva v prípade návratu do Vietnamu odpovedal, že sa obáva chudoby.

Odporca v rozhodnutí, ktorým zamietol žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, poukázal na to, že navrhovateľ prvýkrát požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky dňa 24.10.2005 pod menom Q. T. T., z dôvodu nepriaznivej politickej a ekonomickej situácie v krajine pôvodu. Počas vstupného pohovoru navrhovateľ uviedol, že z miesta bydliska vycestoval v mesiaci júl 2004 z dôvodu, že v krajine pôvodu nemal z čoho užiť svoju rodinu, nakoľko nemal prácu, preto odišiel do zahraničia, kde chcel zarobiť finančné prostriedky na živobytie pre seba a svoju rodinu. O udelenie azylu na území Slovenskej republiky požiadal preto, že sa v minulosti od priateľov dozvedel, že sa na Slovensku žije dobre, že je tu sloboda a demokracia a sú tu pracovné príležitosti. Iné problémy ani dôvody žiadosti o azyl neuviedol. Dňa 23.11.2005 mu migračný úrad rozhodnutím pod č. p.: MU-2391/PO-Ž/2005 žiadosť o udelenie azylu zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok na Krajský súd v Košiciach, ktorý dňa 26.09.2006 svojím rozsudkom č.k. 4 Saz 19/2005-44 rozhodnutie migračného úradu potvrdil. Proti rozsudku Krajského súdu sa v zákonom stanovenej lehote odvolal na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý dňa 13.12.2007 svojím rozsudkom č. 5 Sž-o-KS 153/2006

potvrdil rozsudok Krajského súdu. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadobudol právoplatnosť dňa 25.03.2008.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, najmä na ekonomických dôvodoch, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že odporca náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Odvolací súd v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje, pričom považuje za dôležité zdôrazniť, že inštitút azylu, ako najvyššia forma ochrany osôb podľa medzinárodných kritérií, má slúžiť ako nevyhnutná ochrana zachovania života a slobody ľudí, ktorí sa nachádzajú v bezprostrednom ohrození, ak je však osoba vedená čisto ekonomickými pohnútkami, ide o ekonomického prisťahovalca a nie o utečenca, pričom odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ svoju žiadosť zakladá na iných ako rasových, národnostných, náboženských dôvodoch, dôvodoch príslušnosti k určitej sociálnej skupine, zastávania určitých politických názorov alebo z dôvodu uplatňovania svojich politických práv a slobôd a neuviedol žiadne dôvody, ktoré by opodstatňovali použitie § 13a alebo 13b zákona o azyle.

Navrhovateľ namietal, že krajský súd neprihliadol na vážnosť politickej situácie vo Vietname, nevenoval náležitú pozornosť výroku administratívneho vyhostenia navrhovateľa do štátu, kde by bola ohrozená jeho bezpečnosť a že sa pri posudzovaní žiadosti opieral o informácie a správy o krajine pôvodu neumožňujúce komplexne posúdiť žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu, nakoľko odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, ktoré získal z pluralitných zdrojov, keď podstatnú časť informácií so zameraním na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu a ich vyhodnotenie v dôvodoch svojho rozhodnutia popísal a tiež s ohľadom na skutočnosť,

že navrhovateľ sa odvoláva na všeobecné informácie o krajine pôvodu, bez špecifikácie dopadu na samotného žiadateľa, pričom z vyjadrení navrhovateľa, ktoré produkoval v administratívnom konaní, vyplynul jednoznačný ekonomický dôvod jeho žiadosti, preto tieto námietky navrhovateľa vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné a napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p., keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 1. júla 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová